

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **Pivovar Hubertus, a.s.**, IČO 27438104
sídlem Na Zámecké 1518/9, 140 00 Praha 4
zastoupená advokátem JUDr. Jakubem Lichnovským, MHA
sídlem 28. října 3346/91, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 6. 2025, č. j. MZP/2025/210/785,
sp. zn. ZN/MZP/2025/210/121

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně je akciová společnost provozující pivovar. Podle České inspekce životního prostředí (dále jen „Inspekce“) se dopustila dvou přestupků podle zákona č. 254/2001 Sb. o vodách (dále jen „vodní zákon“). Přestupků se měla dopustit tím, že v roce 2022 neměřila množství odebírané podzemní vody a současně odebírala podzemní vodu nad limit povoleného ročního odběru 7 000 m³.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

2. Žalobkyně nezpochybňuje, že množství odebírané podzemní vody neměřila. Namítá však, že odebrala méně podzemní vody, než byl stanovený limit povoleného odběru. Nesouhlasí se způsobem, kterým správní orgány množství odebrané vody v roce 2022 určily.
3. Jelikož žalobkyně množství odebrané vody neměřila, určila jej Inspekce odhadem, a to pomocí tří samostatných výpočtů. Výsledky všech těchto výpočtů vykazaly hodnoty, které limit 7 000 m³ značně přesáhly. Podle prvního výpočtu odebrala žalobkyně 15 626 m³ podzemní vody, podle druhého výpočtu odebrala 15 938,17 m³ podzemní vody a podle třetího výpočtu odebrala 15 804 m³ podzemní vody.
4. Žalobkyně namítá, že dva z těchto výpočtů vychází z obecných, zastaralých nebo nepřesných koeficientů. Má rovněž za to, že správní orgány měly přihlídnout ke znaleckému posudku, podle něhož k překročení povoleného limitu nemohlo dojít. Správní orgány se podle žalobkyně s tímto posudkem dostatečně nevyrovnaly.
5. Žalovaný uvádí, že již v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že žalobkyni předložený znalecký posudek nelze považovat za spolehlivý, neboť pracuje s neověřitelnými a rozpornými údaji. Neplněním povinnosti měřit odběr vody dle žalovaného nelze znemožnit efektivní kontrolu množství odběru vody. Neplnění této povinnosti by nemělo vést k nižší sankci než při řádném měření.

Obsah správního spisu

6. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující pro věc podstatné skutečnosti.
7. Dne 12. 7. 2023 oznámila Inspekce zahájení kontroly zaměřené na plnění povinností stanovených vodním zákonem. Inspekce konkrétně kontrolovala nakládání s vodami – odběr povrchových a podzemních vod. Kontrola proběhla dne 2. 8. 2023.
8. Z protokolu o kontrole ze dne 6. 9. 2023 vyplývá, že voda pro provoz pivovaru, restaurace a hotelu byla do konce května 2023 odebírána z kopané šachtové studny na pozemku p. č. 2028/1 v k.ú. Kácov. Od června 2023 je pitná voda odebírána z vodovodního řádu městyse Kácov. Povolení k odběru podzemní vody vydal Městský úřad Kutná Hora dne 30. 7. 2020, č. j. MKH/088073/2020. Povolení uvádí, že roční povolený odběr podzemní vody je 7000 m³ vody. Protokol dále uvádí následující:

Podzemní voda odebíraná ze studny je vedena přes úpravnu vody v pivovaru do dvou zásobních tanků o objemu 80 m³ a 10 m³. Na výstupním potrubí z těchto tanků jsou instalovány vodoměry. Odečtem údajů na vodoměrech bylo zjištěno, že celkem bylo odebráno 47 413 m³ podzemní vody (15 618 m³ a 31 795 m³). V době kontroly nebylo zjištěno, kdy byly vodoměry nainstalovány, není tedy možné určit, za jaké období bylo uvedené množství podzemní vody odebráno. Dále nebyly předloženy doklady o kalibraci vodoměrů, dle požadavků zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii.

(...)

Dále byla emailem doručeným na ČIŽP dne 24. 8. 2023 zaslána studie „Posouzení likvidace odpadních vod pivovaru Kácov“ zpracovaná Ing. J. M. CSc., v březnu 2015. V kapitole 2. Produkce odpadní vody a znečištění z pivovaru se uvádí, že specifická spotřeba vody v současné době činí přibližně 0,40 m³ vody na hl vystaveného piva, v současné době chybí měření spotřeby vody pro poruchu vodoměru.

Z uvedeného vyplývá, že při výstavu piva 39 065,66 hl za rok 2022 byla spotřeba vody 156 262,64 hl, tj. 15 626,3 m³ podzemní vody. Rozhodnutím OŽP MěÚ Kutná Hora č.j.: MKH/088073/2020 ze dne 30. 7. 2020 je povoleno odebírat 7 000 m³ podzemní vody za rok.

9. Příkazem ze dne 18. 10. 2023 byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona a byla jí uložena pokuta ve výši 653 841 Kč. Proti příkazu podala žalobkyně dne 24. 10. 2023 odpor, který odůvodnila

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

tím, že tolik vody, kolik uváděl příkaz, nespotřebovala. K důkazu navrhla vyjádření Ing. M., konkretizaci vodoměrů v pivovaru a znalecký posudek na spotřebu vody.

10. Ve spisu je založena studie *Posouzení likvidace odpadních vod pivovaru Kácov* z března 2015, kterou vypracoval Ing. J. M. CSc. Studii Inspekci doručila žalobkyně prostřednictvím emailu dne 24. 8. 2023. Ve studii je mimo jiné uvedeno, že *specifická spotřeba vody v současné době činí přibližně 0,40 m³ odpadní vody na hl vystaveného piva, v současné době chybí měření spotřeby vody pro poruchu vodoměru. Z toho vyplývá produkce odpadní vody 0,23 m³/hl vystaveného piva, protože existují ztráty vody do výrobku, rozstřikem, odparem i odvozem s odpadními hmotami (např. mláto).*
11. Ve spise je dále založena *Smlouva o dodávce vody a odvádění odpadních vod* uzavřená mezi žalobkyní a vodohospodářskou společností Vrchlice-Maleč, a. s. (dále jen „vodohospodářská společnost“). Ve smlouvě je ujednáno, že množství odváděných odpadních vod se rovná výstavu (výrobě, pozn. soudu) piva v hl vynásobené koeficient 0,35 m³.
12. Spis dále obsahuje výpočet stočného pro rok 2022. Ve výpočtu vodohospodářská společnost uvádí, že v roce 2022 nahlásila žalobkyně 34 375,91 hl vystaveného piva, což za užití smlouveného koeficientu představuje 12 031,57 m³ odpadní vody.
13. Žalobkyně rovněž zaslala žalovanému znalecký posudek ze dne 28. 2. 2024 vypracovaný doc. Ing. L. C., Csc. Posudek mimo jiné uvádí, že v roce 2022 *nemohlo dojít k přecherpání množství odebíraných podzemních vod z kopané studny.* Ke znaleckému posudku je připojeno vyjádření Ing. M., podle kterého jím ve studii uvedený koeficient 0,40 m³ vycházel z průměrné spotřeby jiných pivovarů. V případě pivovaru žalobkyně nemusel být pravdivý.
14. Rozhodnutím ze dne 20. 12. 2024, č. j. ČIŽP/41/2024/9464, shledala Inspekce žalobkyni vinnou ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona a byla jí uložena pokuta ve výši 653 841 Kč (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Inspekce v prvostupňovém rozhodnutí provedla 3 odhady. Odhad vycházející z koeficientu Ing. M., odhad vycházející z údajů z vodoměrů a odhad vycházející z přepočtu vystaveného piva na stočné. Všechny tři odhady zjistily, že byl překročen limit pro čerpání podzemních vod. Limit byl překročen v případě výše uvedených odhadů o 8 626,3 m³, 8 804 m³ resp. 8 938,17 m³.
15. Dne 5. 2. 2025 se žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí odvolala. V odvolání nesouhlasila s výtkami Inspekce proti žalobkyní předloženému znaleckému posudku, rozporovala výpočet množství odebrané vody ze stočného a měla rovněž za to, že výše uložené pokuty pro ni byla likvidační.
16. Odvolání žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 11. 6. 2025.

Žaloba

17. V podané žalobě ze dne 18. 6. 2025 se žalobkyně domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. S žalobou žalobkyně spojila návrh na přiznání odkladného účinku. Žalobkyně zároveň avizovala, že žalobu doplní o odůvodnění ve lhůtě pro podání žaloby.
18. Dále žaloba obsahuje shrnutí skutkového stavu, ve kterém však zároveň žalobkyně uvádí i své hlavní výtky proti rozhodnutím správních orgánů. Namítá porušení zásady *in dubio pro reo* a má rovněž za to, že správní orgány měly vycházet ze znaleckého posudku a nikoli ze studie vypracované Ing. J. M. Dále nesouhlasí s odhadem množství odebrané vody

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

vycházející ze stočného, jelikož podle žalobkyně ze Smlouvy o dodávce vody a o odvádění odpadních vod nevyplývá, že by na 1 litr vyrobeného piva bylo zapotřebí 3,5 litru vody.

Doplnění žaloby

19. Žalobkyně ze dne 1. 8. 2025 namítá, že v přestupkovém řízení nebyly předloženy žádné důkazy či zjištění, které by prokázaly, že žalobkyně odebrala podzemní vodu nad množství, které měla povolené.
20. Žalovaný při výpočtu výše neoprávněně čerpané podzemní vody vycházel z posudku Posouzení likvidace odpadních vod pivovaru Kácov, vypracované Ing. J. M.. Výsledný neoprávněný odběr vypočítává tak, že roční výstav piva násobí obecným průměrným koeficientem, který Ing. M. stanovil pro účely výpočtu odpadních vod. Sám autor posudku výslovně uvádí, že jeho původní dokument z roku 2015 obsahoval pouze odhad produkce a znečištění odpadní vody z pivovaru, přičemž spotřeba vody byla odvozena z průměrných hodnot jiných pivovarů. Tento posudek nelze použít pro přesné určení skutečné spotřeby vody v rámci správního řízení.
21. Žalovaný podle žalobkyně nereflektuje to, že tato studie je deset let stará a byla určena pro jiný účel. Dále nerozlišuje, zda je pivo stáčeno do sudů či do lahví, protože pro každý typ produkce je zapotřebí jiné množství vody. Toto rozlišení je podstatné, protože výplach lahví a sudů vyžaduje podstatně rozdílné množství vody. Tuto skutečnost podle žalobkyně dokládá doc. C. ve znaleckém posudku, který žalobkyně předložila v rámci přestupkového řízení.
22. Podle tohoto znaleckého posudku při výstavu piva 39 065 hl je 3 900 m³ voda tvořící samotné pivo. Pro zjištění, kolik vody navíc bylo zapotřebí pro výrobu piva, závisí již jen na tom, kam je toto pivo stáčeno.
23. Žalobkyně nesouhlasí s hodnocením znaleckého posudku předloženého žalovaným ani s výpočty, které žalovaný uvádí v napadeném rozhodnutí. Tyto výpočty jsou podle žalobkyně chybné. Nesouhlasí ani s tvrzením, že znalec vychází veskrze z odborných odhadů – tak se tomu děje pouze v případě týkajícím se odhadu vody potřebné na úklid.
24. Žalobkyně namítá, že se správní orgány nedostatečně vypořádaly s podstatou odvolacích námitek. Podle žalobkyně se správní orgán musí řídit zásadou *in dubio pro reo*. Klíčovou zásadou je podle žalobkyně i zásada presumpce neviny, která vyžaduje, aby byla vina obviněného prokázána plně a nepochybně. Obviněný není povinen dokazovat skutečnosti svědčící ani v jeho prospěch, ani v jeho neprospěch. Proto žalobkyně neshledává relevantním tvrzení žalovaného, že nepředložila žádné důkazy k prokázání své neviny. Takové konstatování žalovanému vůbec nepřísluší. Platí pravidlo, že neprokázaná vina má stejný význam, jako dokázaná nevina.
25. Správní orgány dokládají vinu žalobkyně důkazy a výklady, které však jakoukoli vinu žalobkyně neprokazují. Správní orgány přistoupily ke stanovení viny žalobkyně na základě odhadu učiněného z důkazu, který byl vyhotoven pro jiné účely. Hodnoty v něm uvedené vychází z údajů, které nemohou být použity pro stanovení skutečného odběru vody, což je podstatné k prokázání viny žalobkyně.
26. Žalovaný rovněž podle žalobkyně porušil zásadu přezkoumatelnosti správních rozhodnutí, když ve svém rozhodnutí o odvolání pouze formálně odkázal na prvostupňové rozhodnutí inspekce bez vlastního kritického posouzení všech relevantních skutečností. Tím došlo k faktickému popření práva na řádný opravný prostředek.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

27. Žalobkyně dále namítá porušení základních zásad správního práva. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 32/2006-99, platí, že správní orgány jsou povinny hodnotit důkazy jednotlivě i v jejich vzájemných souvislostech tak, aby skutkový stav byl spolehlivě zjištěn.
28. Znalecký posudek vypracovaný doc. Ing. L. C., CSc., soudním znalcem se specializací na pivovarské stroje a zařízení, jednoznačně prokázal, že žalobkyně nemohla v roce 2022 překročit povolený limit odběru podzemních vod 7 000 m³. Tento závěr je zásadním zjištěním, které zpochybňuje postup České inspekce životního prostředí a Ministerstva životního prostředí. Znalecký posudek doc. C. navíc poukazuje na zásadní rozdíly ve spotřebě vody v závislosti na typu produkce (stáčení do sudů nebo lahví), což správní orgány zcela opomněly.
29. Ani jeden ze správních orgánů náležitě nezdůvodnil, proč odmítl vycházet ze znaleckého posudku doc. C., zvláště v případě, kdy se znalec v tomto posudku přímo zabýval otázkou, která je podstatná pro posouzení viny či nevin žalobkyně, tedy zda došlo ke spáchání přestupku, či nikoliv. Znalecký posudek doc. C., navíc poukazuje na zásadní metodologické pochybení správních orgánů, které vycházely z průměrných hodnot spotřeby vody bez zohlednění specifík konkrétního provozu.
30. Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 25/2022 jasně stanoví, že pokud existují pochybnosti o správnosti důkazních prostředků, je nezbytné tyto pochybnosti důkladně prověřit, což správní orgány neučinily. Tedy jen tvrzení správního orgánu, že z předmětného důkazu vycházet nebude, pro jeho odmítnutí v řízení nestačí. Správním orgánům nic nebránilo, aby si vyžádaly doplnění znaleckého posudku.
31. Judikatura Nejvyššího správního soudu dlouhodobě klade důraz na to, že správní trestání musí respektovat zásadu subsidiarity a minimalizace zásahů do práv soukromých osob. V tomto případě správní orgány uložily pokutu bez řádného zjištění skutkového stavu, což je v příkrém rozporu s principy správního práva.
32. Žalobkyně tedy spatřuje vážné pochybení i v nedodržení zásady přiměřenosti správního trestání. V posuzovaném případě správní orgány neprokázaly úmyslné protiprávní jednání a uložily pokutu bez řádného zdůvodnění její nezbytnosti. Správní orgány přistoupily k takto krajnímu řešení i v případě, kdy žalobkyně své pochybení řádně a zcela napravila.
33. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 1. 2025, č. j. 41 A 13/2024-84, je příkladem podobného případu, kde soud zdůraznil nutnost individuálního posouzení dopadu odběru vody s ohledem na specifické místní podmínky. Stejný přístup měly správní orgány uplatnit i v případě žalobkyně.

Vyjádření k žalobě a k doplnění žaloby

34. Žalovaný uvádí, že rozhodnutím ze dne 11. 6. 2025 potvrdil závěry České inspekce životního prostředí, podle nichž se žalobkyně dopustila přestupků podle § 125c odst. 1 písm. b) a § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona. Přestupky spočívaly v tom, že žalobkyně v roce 2022 neprováděla měření odběru podzemních vod a odebrala podzemní vody nad rámec povoleného limitu. Žalovaný zdůrazňuje, že postup inspekce byl zcela v souladu se zákonem a opíral se o zákonem dovolené způsoby stanovení množství odebrané vody.
35. Žalovaný argumentuje, že uložená pokuta byla stanovena v souladu se § 41 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, a povinnost nahradit náklady řízení byla uložena podle § 95 odst. 1 téhož zákona ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu. Dále uvádí,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

že tvrzení žalobkyně o likvidační povaze pokuty nebylo podloženo a soud již při rozhodování o odkladném účinku shledal, že majetkové poměry žalobkyně umožňují pokutu uhradit.

36. Žalovaný uvádí, že námitka, podle níž neexistují důkazy pro nadlimitní odběr vody, neobstojí. Poukazuje na § 125a odst. 6 vodního zákona (v době spáchání skutku odst. 7), který stanoví, že nelze-li množství odebrané vody určit měřením, lze je stanovit podle směrných čísel, a není-li to možné, odhadem. Tvrdí, že takový postup byl plně dodržen, a připomíná, že smyslem tohoto ustanovení je zabránit tomu, aby se neprovádění měření pachateli vyplatilo.
37. Podle žalovaného interpretace zásady *in dubio pro reo* podaná žalobkyní je nepřiléhavá, neboť pomíjí citované zvláštní ustanovení vodního zákona. Podle žalovaného nelze připustit výklad, který by fakticky odměňoval provozovatele za neplnění povinnosti měřit odběr vody a omezil sankci pouze na přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) vodního zákona.
Žalovaný uvádí, že použití koeficientu 0,40 m³ vody na 1 hl piva bylo odůvodněné. Odkazuje na studii Ing. M., která tento koeficient uvádí, a připomíná, že jde o hodnotu běžně publikovanou a dlouhodobě užívanou pro české pivovary. Dodává, že případné nepřesnosti ve formulaci posudku byly v napadeném rozhodnutí řádně vysvětleny. Žalovaný má za to, že žalobkyní předložený znalecký posudek doc. C. vychází z neúplných a místy sporných odhadů.
38. Žalovaný argumentuje, že metodika inspekce správně vycházela nejen z koeficientu spotřeby vody, ale též z koeficientu odpadních vod, tj. 3,5 litru odpadních vod na 1 litr piva. Má za to, že žalobkyně svými tvrzeními tento podklad nikterak nezpochybnila. Zdůrazňuje též, že pokud ani veškerá odebraná voda není následně odváděna jako odpadní, pak celkový odběr musel být logicky ještě vyšší.
39. Žalovaný uvádí, že jeho závěry nejsou v rozporu s žádným z odborných podkladů, které považuje za relevantní, a naopak poukazuje na odborné nedostatky ve znaleckém posudku předloženém žalobkyní. Tvrdí, že použitá data i výpočetní metody odpovídají možnostem daným vodním zákonem a že skutkový stav byl zjištěn dostatečně.
40. Žalovaný závěrem navrhuje zamítnutí žaloby podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodné. Doplnuje, že mu nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné činnosti, a proto náhradu nákladů řízení nepožaduje.

Posouzení věci soudem

41. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Neshledal přitom vady, ke kterým by měl povinnost přihlídnout z moci úřední. O věci rozhodl bez nařízení jednání, jelikož s takovým postupem souhlasil žalovaný výslovně a žalobkyně po výzvě soudu nevyjádřila nesouhlas s takovým postupem (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
42. S žalobou žalobkyně spojila návrh na přiznání odkladného účinku žalobě. Její návrh soud zamítl usnesením ze dne 30. 6. 2025, č. j. 3 A 68/2025-25.

43. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání dvou přestupků. Přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) vodního zákona spáchala tím, že v roce 2022 neměřila množství odebrané podzemní vody z kopané studny. Přestupek podle § 125c odst. 1 písm. a) vodního zákona spáchala tím, že rozporu s platným povolením k odběru podzemních vod odebrala v roce 2022 o 8 626,3 m³ podzemní vody více, než byl stanovený limit 7 000 m³.

§ 125c odst. 1 vodního zákona (ve znění účinném v době spáchání přestupku)

Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako oprávněný dopustí přestupku tím, že

- a) nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami podle § 8 v rozporu s povolením k nakládání s vodami,
- b) nezměří množství povrchových nebo podzemních vod podle § 10 odst. 1 nebo 2, anebo nepředá údaje příslušnému správci povodí podle § 22 odst. 2, nebo
- c) v rozporu s § 38 odst. 6 nezměří objem vypouštěných odpadních vod nebo míru jejich znečištění nebo výsledky měření nepředá vodoprávnímu úřadu.

44. Pokutu inspekce stanovila podle § 41 odst. 1 zákona o přestupcích za přestupek nejprísněji trestaný, tedy za přestupek spočívající v překročení stanoveného limitu pro odběr podzemních vod. Výši pokuty vyčíslila podle § 125c odst. 8 vodního zákona na 603 841 Kč, tedy tak, že za každý neoprávněně odebraný metr krychlový podzemní vody uložila pokutu ve výši 70 Kč. Částku následně zvýšila o 50 000 Kč podle § 41 odst. 2 zákona o přestupcích ve spojení s § 125c odst. 5 písm. b) vodního zákona, jelikož žalobkyně spáchala dva přestupky. Celkově tedy pokutu vyčíslila na 653 841 Kč.

§ 125c odst. 8 vodního zákona (ve znění účinném v době spáchání přestupku)

Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) spáchaný odběrem podzemních vod v rozporu s povolením k nakládání s vodami lze uložit pokutu ve výši stanovené podle § 125a odst. 5. Ustanovení § 125a odst. 6 a 7 se použijí obdobně.

§ 125a odst. 5 vodního zákona (ve znění účinném v době spáchání přestupku)

Za přestupek podle odstavce 1 písm. b) spáchaný odběrem podzemních vod bez povolení k nakládání s vodami lze uložit pokutu ve výši násobku sazby 70 Kč za 1 m³ nedovoleně odebraných podzemních vod a celkového množství těchto vod, nejvýše však ve výši 10 000 000 Kč.

45. Soud předesílá, že proti spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) vodního zákona žalobkyně nic nenamítá. Její námitky souvisí směrující toliko proti výpočtu množství odebrané podzemní vody.

Odhad množství odebrané podzemní vody

46. Soud konstatuje, že jelikož žalobkyně neměřila množství odebrané vody, čímž porušila povinnost stanovenou v § 10 odst. 1 písm. a) vodního zákona, musela Inspekce stanovit množství odebrané vody odhadem. Tento postup umožňuje § 125a odst. 7 vodního zákona:

Nelze-li stanovit množství povrchových nebo podzemních vod odebraných bez povolení k nakládání s vodami nebo v rozporu s ním, stanoví orgán ukládající pokutu množství odebrané vody podle směrných čísel roční potřeby vody podle vyhlášky, kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích^{44a}). Není-li možné množství odebrané vody stanovit takovým postupem, stanoví je orgán ukládající pokutu odhadem; přitom vychází z účelu použití odebrané vody a místních podmínek.

47. Inspekce v prvostupňovém rozhodnutí provedla odhad množství odebrané vody celkem třemi různými výpočty. Všechny tři výpočty přinesly tři podobné výsledky (15 626,3 m³, 15 938,17 m³ a 15 804 m³). Jeden výpočet sloužil pro stanovení výše pokuty a byl pro shledání viny žalobkyně rozhodující (dále jen „hlavní výpočet“). Další dva výpočty byly podpůrné a měly dle Inspekce ověřit správnost hlavního výpočtu.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

48. Hlavní výpočet vycházel z průměrné spotřeby vody v pivovarech. Inspekce vyšla ze studie zpracované Ing. M. v roce 2015, kterou jí poskytla žalobkyně.
49. Podle této studie je spotřeba vody přibližně 0,40 m³ vody na 1 hl piva. Mezi účastníky přitom není sporné, že tento koeficient vychází z dat z jiných pivovarů.
50. Pro úplnost soud konstatuje, že koeficient 0,40 m³ podle žalovaného představuje kompletní spotřebu vody na výrobu piva. Spojení *odpadní vody* následující za koeficientem 0,40 m³ považuje žalovaný za chybu v psaní. Ze studie je zjevné, že k produkci odpadní vody se vztahuje koeficient 0,23 m³. Tento výklad je ve prospěch žalobkyně a ta ho nijak nezpochybňuje.
51. Inspekce vyšla z žalobkyní nahlášeného vystaveného množství piva 39 065,66 hl a určila, že celková spotřeba vody byla $0,40 \times 39\,065,66 = 15\,626,3$ m³. Žalobkyně však měla povolení jen na odebrání 7 000 m³ vody.
52. Inspekce dále provedla podpurné výpočty. První podpurný výpočet vychází z údajů na vodoměrech měřících množství vody přicházející do tanků v pivovaru. Z těchto vodoměrů bylo možné odečíst pouze absolutní množství vody, která přitekla do tanků od okamžiku instalace vodoměrů. Z těchto vodoměrů nebylo znát, kdy byly instalované. Správní orgány proto (ve prospěch žalobkyně) považovaly vodoměry za instalované již ke dni vydání povolení k odběru podzemní vody. Ze celé tři roky od vydání povolení k odběru vody přiteklo do tanků 47 413 m³ vody. Při výpočtu spotřeby vody za jeden rok toto množství Inspekce (zjednodušeně řečeno) vydělila třemi a získala spotřebu vody 15 804 m³. První podpurný výpočet tedy vyšel téměř stejně jako hlavní výpočet.
53. Při druhém podpurném výpočtu vycházela Inspekce z dostupných informací o stočném, tedy o platbě za odváděnou odpadní vodu. Žalobkyně odvádí tuto platbu nikoliv na základě skutečného množství odpadní vody, ale na základě smlouvy s vodohospodářskou společností, která platbu váže na množství vyrobeného piva. Žalobkyně zaplatila stočné za 12 031,57 m³ odpadní vody a vyrobila 3 906,6 m³ piva (výstav piva nahlášený žalobkyní ČIŽP, tedy voda v samotném pivu), celkem tedy dle tohoto výpočtu spotřebovala 15 938,17 m³.
54. Jednotlivé výpočty a koeficienty použité Inspekcí shrnuje následující tabulka:

	Hlavní výpočet	Podpurný výpočet vycházející z vodoměrů	Podpurný výpočet vycházející ze stočného
Množství vody potřebné na 1 hl piva (včetně odpadní)	0,40 m ³ /1 hl piva	x	x
Množství odpadní vody na 1 hl piva	0,23 m ³ /1 hl piva	x	0,35 m ³ /1 hl piva
Nahlášené množství vystaveného piva v roce 2022	39 065,66 hl (výstav nahlášený ČIŽP)	x	34 375,91 hl (výstav nahlášený vodohospodáři)
Údaje z vodoměrů za 36 měsíců	x	47 413 m ³	x
Údaje z vodoměrů za 12 měsíců	x	15 804 m ³	x
Výpočet	$0,40 \times 39\,065,66$	$47\,413:36 \times 12$	$0,35 \times 34\,375,91 + 3\,906,6$

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Celková spotřeba vody v roce 2022	15 626,3 m ³	15 804 m ³	15 938,17 m ³
-----------------------------------	-------------------------	-----------------------	--------------------------

55. Jednotlivé výpočty lze shrnout takto:

Hlavní výpočet výše odebrané podzemní vody:

Výstav piva v roce 2022: 39 065,66 hl

Koeficient spotřeby vody na 1 hl vystaveného piva: 0,4 m³, tj. 4 hl vody

Celkem odebráno vody: 39 065,66 x 0,4 m³ = 15 626,3 m³

Voda odebraná nad limit stanovený povolením (7 000 m³) = **8 626,3 m³**

Podpůrný výpočet z vodoměrů:

Celková spotřeba vody podle vodoměrů za 36 měsíců: 47 413 m³

Odebraná podzemní voda za jeden měsíc (47 413 m³ : 36) : 1 317 m³

Celkem odebráno vody v roce 2022 (12 měsíců): 12 x 1 317 m³ = 15 804 m³

Voda odebraná nad limit stanovený povolením (7 000 m³) = **8 804 m³**

Podpůrný výpočet ze stočného:

Úctované stočné: 12 031,57 m³

Množství vody podle smlouvy s vodohospodářskou společností: 1 litr piva produkuje 3,5 litru odpadní vody

Celkový výstav piva nahlášený vodohospodáři: 34 375,91 hl, tedy 3 437,59 m³

Přepočet na stočné (množství odpadní vody) : 3 437,59 m³ x 3,5 = 12 031,57 m³

Celkové množství spotřebované vody (odpadní voda i voda obsažená v pivu): 12 031,57 m³ odpadních vod + 3 906,6 m³ (voda v samotném pivu, množství piva dle hlášení výstavu ČIŽP) = 15 938,17 m³

Voda odebraná nad limit stanovený povolením (7 000 m³) = **8 938,17 m³**

Žalobkyní nezpochybněný výpočet z vodoměrů

56. Žalobkyně ve své žalobě a v doplnění žaloby zpochybňuje především správnost hlavního výpočtu. Ve shrnutí skutkového stavu v rámci žaloby brojí i proti podpůrnému výpočtu ze stočného. Výpočet vycházející z hodnot vodoměrů však ani v žalobě a ani v doplnění žaloby nijak nezpochybňuje.
57. Správní orgány opřely svůj závěr o tři odhady s podobnými výsledky. Žalobkyně však zpochybňuje pouze dva z nich.
58. Žalobkyně namítá, že správní orgány upřednostnily statistické průměry před individuálními okolnostmi případu. Individuální okolnosti případu však správní orgány zohlednily, a to zejména právě v žalobkyní nezpochybněném výpočtu, který vycházel z hodnot žalobkyniných vodoměrů.
59. Podle Nejvyššího správního soudu *nemohla-li stěžovatelova žaloba, tak jak byla formulována, zpochybnit zákonnost výroku napadeného rozhodnutí, protože zůstaly nezpochybněny jeho další nosné důvody, mohl krajský soud žalobu bez dalšího zamítnout* (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2025, č. j. 6 As 222/2024-30).
60. V nyní projednávané věci žalobkyně ani nezpochybnila jeden z nosných důvodů prvostupňového rozhodnutí, a to výpočet množství odebrané podzemní vody vycházející z vodoměrů. Již z tohoto důvodu proto není možné žalobě vyhovět. Soud má za to, že

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

napadené rozhodnutí by obstálo i pokud by žalovaný vycházel pouze z množství odebrané vody zjištěné výpočtem, který žalobkyně nikterak nezpochybnila. I podle tohoto výpočtu totiž násobně přesáhla povolené množství odebrané vody.

61. Soud se přesto pro úplnost námitkami směřujícími proti hlavnímu výpočtu a podpůrnému výpočtu ze stočného blíže zabýval. Z níže uvedených důvodů je neshledal důvodnými.

Námitky žalobkyně proti hlavnímu výpočtu

62. Ohledně hlavního výpočtu žalobkyně zpochybňuje správnost koeficientu 0,40 m³ na 1 hl vystaveného piva, který uvádí studie vypracovaná Ing. M. Žalobkyně namítá, že studie je 10 let stará, že byla vypracována pro jiný účel a že nereflextuje, zda je pivo stáčeno do sudů nebo do lahví. Zároveň argumentuje, že sám Ing. M. nyní ve svém vyjádření uvádí, že koeficient byl založený na průměrné spotřebě jiných pivovarů a že v případě žalobkyně tak nemusí být pravdivý.
63. V projednávané věci není sporné, že koeficient 0,40 m³ na 1 hl vystaveného piva vychází z průměrné spotřeby jiných pivovarů. Žalobkyně argumentuje, že ona má spotřebu nižší. Znalecký posudek, kterým svou se pokoušela nižší spotřebu dokládat, však správní orgány shledaly nedostatečným (viz níže).
64. Soud předesílá, že studii Ing. M. doložila Inspekci sama žalobkyně. Vzhledem k tomu soud nepovažuje za přesvědčivou její argumentaci, že je nyní studie neaktuální a zastaralá a že v ní uvedený koeficient neodpovídá realitě. Byla to sama žalobkyně, kdo studii do přestupkového řízení vnesl. Studie rovněž nebyla stará 10 let, jak tvrdí žalobkyně. Je datovaná k roku 2015, v době spáchání přestupku byla stará 7 let.
65. Ing. M., na jehož vyjádření se žalobkyně odvolává, uvádí, že pivovar Kácov *může* dosahovat i nižších hodnot. O konkrétní spotřebě tedy nic nevypovídá a ani výslovně netvrdí, že by koeficient 0,40 m³ skutečně *byl* v případě žalobkyně nepravdivý.
66. Tato námitka tedy není důvodná. Žalovaný mohl vycházet z průměrné spotřeby jiných pivovarů.

Námitky žalobkyně proti výpočtu ze stočného

67. K podpůrnému výpočtu ze stočného žalobkyně namítá, že ze smlouvy o dodávce vody a o odvádění odpadních vod č. SML-2014-400-000610 nevyplývá, že na 1 litr vyrobeného piva je zapotřebí 3,5 litru vody. Vzhledem k tomu, že odpadní vody nejsou měřeny, je platba za jejich odvádění stanovena výpočtem - výstav piva v hl x 0,35 m³/hl piva = množství odváděných odpadních vod. Jedná se tedy o násobení koeficientem, tj. průměrnou hodnotou, protože množství nelze zjistit měřením. Jedná se tak opět pouze o průměrnou hodnotu, obsahující i ekonomický profit a rezervu. Dle žalobkyně to současně neznamená, že veškerá voda je následně odváděna jako odpadní voda.
68. Soud se ztotožnil žalovaným, že nic takového v napadeném rozhodnutí netvrdil. Jak uvádí žalovaný ve svém vyjádření:

Předně žalovaný nic takového netvrdil. Žalobce zde vlastně připomíná, že odběr podzemních vod ještě převyšoval stanovené množství odpadních vod. Je totiž třeba přičíst přinejmenším výstav piva, cca 20 % výparu při vaření piva, což v dokumentech spisu uvádí sám žalobce a vodu, která se v provozu porůznu spotřebuje, aniž by dospěla do kanalizace. Takto je také zjevně v souladu logika souhrnného koeficientu 0,4 pro odběr podzemní vody na kompletní výrobní proces pivovaru (zde je spotřeba ještě navýšena o provoz hotelu a restaurace), který nutně ještě převyšuje koeficient 3,5 litru samotných odpadních vod na litr produkovaného piva.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

69. Žalobkyně i žalovaný jsou ve shodě v tom, že ne všechna spotřebovaná voda je následně odváděna jako odpadní voda. Část vody je obsažena v samotném pivu a část se odpaří či jinak spotřebuje, aniž by dospěla do kanalizace. Z této skutečnosti žalovaný vycházel ve svých výpočtech.
70. Soud konstatuje, že sama žalobkyně uzavřela s vodohospodářskou společností smlouvu, ve které stanovila způsob výpočtu platby za odpadní vodu. Tento způsob výpočtu používá koeficient 0,35 m³ na hektolitr vystaveného piva. Smlouva tedy počítá s tím, že při výrobě 1 hl piva vznikne 3,5 hl odpadní vody. Smluvený koeficient pro konkrétní vztah žalobkyně a vodohospodářské společnosti je tedy vyšší, než obecný koeficient týkající se průměrných pivovarů Ing. M. (0,35 vs. 0,23). Tato skutečnost nepodporuje tezi žalobkyně, že spotřebovávala méně vody, než průměrný pivovar.
71. Koeficient byl přitom nastaven smluvně mezi žalobkyní a vodohospodářskou společností. Pokud by ani přibližně neodrážel realitu, znamenalo by to, že by žalobkyně platila za velké množství odpadních vod, které ve skutečnosti vůbec neprodukovala.
72. Žalobkyně tvrdí, že neodčerpala více než stanovený limit 7000 m³ vody. Podle výpočtů Inspekce však tento limit překročila o více než 8000 m³. Pokud by byla skutečně spotřeba vody byla o tolik nižší, jak tvrdí žalobkyně, byla by o tisíce metrů krychlových nižší i produkce odpadní vody. Koeficient smluvený mezi žalobkyní a vodohospodářskou společností by tedy vůbec neodrážel realitu. Žalobkyně nepředložila soudu žádný důvod, proč by takový stav smluvně akceptovala.
73. Soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že žalobkyně podpůrný výpočet vycházející ze stočného žádným relevantním způsobem nezpochybnila.
74. Námitka je proto nedůvodná.

Znalecký posudek předložený žalobkyní

75. Žalobkyně dále namítá, že správní orgány chybně naložily se znaleckým posudkem doc. Ing. C., CSc., který byl vypracován přímo pro účely tohoto řízení. Podle žalobkyně jednoznačně uvádí, že v roce 2022 nemohla překročit povolený limit odběru vody. Znalec svůj závěr opírá o konkrétní technologické údaje pivovaru, včetně rozlišení spotřeby vody podle způsobu stáčení piva, a vychází z ověřitelných podkladů vztahujících se ke skutečné produkci žalobkyně. Správní orgány se podle žalobkyně s tímto posudkem vůbec věcně nevypořádaly, nepředložily žádné racionální důvody, proč jeho závěry neakceptují, a bez dalšího jej zlehčily tvrzením, že obsahuje „odhadní“ hodnoty, přestože z posudku vyplývá opak. Tím podle žalobkyně došlo k porušení povinnosti řádného vyhodnocení odborných důkazů, zásady volného hodnocení důkazů i zásady materiální pravdy.
76. Soud se neztotožňuje s tvrzením žalobkyně, že se správní orgány se znaleckým posudkem nevypořádaly a že neuvedly, proč jeho závěry neakceptují.
77. Inspekce v prvostupňovém rozhodnutí na stranách 8 a 9 důkladně popsala důvody, proč nemohla ze znaleckého posudku vycházet. Uvedla zejména, že znalec posuzoval i oblasti, které nejsou předmětem jeho oboru, některé své závěry ničím nepodložil, neodpověděl na otázku v plném rozsahu, část odhadů provedl bez jakýchkoliv podkladů a výpočtů a vycházel z údajů, které nebyly ničím doloženy. S těmito důvody žalobkyně polemizovala v podaném odvolání. Na její polemiku žalovaný podrobně reagoval na stranách 6 a 7 napadeného rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

78. Soud nepovažuje za účelné argumentaci žalovaného zevrubně rekapitulovat. Žalovaný důvody, proč nevycházel ze znaleckého posudku, explicitně vyjádřil. Žalobkyně přitom s těmito důvody v podané žalobě nepolemizuje a nijak konkrétně na ně nereaguje. Pouze opakuje, že správní orgány *bez dostatečného zdůvodnění ignorovaly závěry uvedené ve znaleckém posudku*. S tím se však soud s ohledem na výše uvedené neztotožňuje.
79. Námitka není důvodná.

Namítané porušení zásad správního práva

80. Klíčovým pochybením je podle žalobkyně nedodržení zásady *in dubio pro reo*. Správní orgány de facto přenesly důkazní břemeno na žalobkyni a nevyvrátily její argumenty týkající se metodiky výpočtu odběru podzemních vod. Dle rozsudku sp. zn. 4 Afs 210/2014 platí, že správní orgány jsou povinny zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Zároveň správní orgány postupovaly v rozporu se zásadou materiální pravdy tím, že vycházely z formálního statistické průměru před individuálními okolnostmi případu. Žalobkyně rovněž namítá, že žalovaný se kriticky nevypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně a pouze formálně odkázal na prvostupňové rozhodnutí.
81. Soud konstatuje, že samotný § 125a odst. 7 vodního zákona počítá s tím, že správní orgán může stanovit množství odebrané vody odhadem. Má přitom vycházet z účelu použití odebrané vody a místních podmínek. Je tedy zřejmé, že správní orgán nemá povinnost zjistit přesné množství odebrané vody. Postačuje množství odebrané vody odhadnout. To správní orgán učinil pomocí hlavního výpočtu, jehož správnost ověřil pomocí výpočtů podpůrných. Dle soudu k porušení povinnosti zjistit stav, o kterém nepadají důvodné pochybnosti, nedošlo. Správní orgány se rovněž vyrovnaly s žalobkyní předloženým znaleckým posudkem.
82. Soud rovněž neshledal, že by žalovaný pouze formálně odkázal na prvostupňové rozhodnutí, jak tvrdí žalobkyně v žalobě. Žalobkyně ostatně ani neuvádí, jakou konkrétní odvolací námitku žalovaný nevypořádal. Ve stejné míře obecnosti proto soud konstatuje, že žalovaný na odvolací námitky reaguje. Na mnoha místech v napadeném rozhodnutí z odvolání přímo cituje a následně k citacím uvádí své vlastní vypořádání. Nedošlo tak k porušení práva žalobkyně na řádný opravný prostředek.
83. Námitky související s porušením výše uvedených zásad nejsou důvodné.

Výše pokuty

84. Žalobkyně dále zpochybňuje výši pokuty. Namítá, že správní trestání musí respektovat základní zásady trestního práva, včetně principu individualizace trestu. V případě žalobkyně správní orgány ignorovaly specifické okolnosti případu a uplatnily paušální, mechanický přístup k ukládání pokuty. Pokuta je podle žalobkyně uložena v neopodstatněné výši, která představuje riziko likvidace.
85. Inspekce se přímo v prvostupňovém rozhodnutí zabývala ekonomickou situací žalobkyně. Vycházela přitom z účetní závěrky. Došla k závěru, že

majetek obviněného a toky financí v účetním období od 1. 4. 2023 do 31.3.2024 jsou u obviněného o několik řádů vyšší, než ukládaná pokuta. Takováto pokuta tedy obviněného nijak neohroží. Přitom je na druhou stranu třeba mít na paměti, že pokuta má být dostatečně citelná, aby vůbec splnila svou preventivní funkci. Z tohoto hlediska je pokuta dosti nízká – poblíž popsané meze, kdy by ztratila účinnost. Nelze ji tedy snižovat.

86. Samotný výpočet pak respektuje relevantní ustanovení vodního zákona. Sazbu Inspekce určila podle § 125c odst. 8 vodního zákona ve výši 70 Kč za m³ neoprávněné odebrané vody. Částku následně zvýšila o 50 000 Kč podle § 41 odst. 2 zákona o přestupcích ve spojení s § 125c odst. 5 písm. b) vodního zákona, jelikož žalobkyně spáchala dva přestupky. Inspekce neshledala žádné polehčující okolnosti, naopak shledala okolnost přitěžující spočívající ve spáchání více přestupků.
87. Soud proto konstatuje, že správní orgány se výší pokuty dostatečně zabývaly. Její výše vychází z relevantních zákonných ustanovení. Inspekce se zabývala i tím, zda není výše pokuty pro žalobkyni likvidační a došla k závěru, že není. Žalobkyni se tento závěr nepodařilo v soudním řízení zpochybnit.
88. Námitka není důvodná.

Závěr a náklady řízení

89. S ohledem na výše uvedené soud žalobu I. výrokem zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto soud II. výrokem rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu III. výrokem nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. února 2026

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.